

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa:
Urbroj:
Zagreb, 8. siječnja 2003.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
n/r potpredsjednika Gorana Granića

Poštovani gosp. potpredsjedniče,

sukladno zaključcima sa sastanka održanog 2. prosinca 2002. godine održan je sastanak predstavnika dijela Radne skupine - Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstva rada i socijalne skrbi, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Državnog odvjetništva i ovog Ureda radi izrade prijedloga pravnih mogućnosti razrješavanja ovog pitanja.

Stoga se predlaže da Vlada Republike Hrvatske donese sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Pitanje mirovinskih i invalidskih prava pripadnika HVO-a riješit će se sklapanjem bilateralnog sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine, na način da od dana sklapanja toga Sporazuma stradalnici rata - državljani Republike Hrvatske, koji su u vrijeme stradavanja bili pripadnici HVO-a, po kriteriju pripadnosti u vrijeme stradavanja, svoja mirovinska prava (pravo na obiteljsku i invalidsku mirovinu) ostvaruju u Republici Bosni i Hercegovini.

2. Zadužuje se Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata da što prije pokrene postupak sklapanja Sporazuma.

3. Zadužuju se Ministarstvo obrane, Ministarstvo financija, Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo vanjskih poslova i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje da u roku od 8 dana odrede svoje predstavnike koji će uz predstavnike Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudjelovati u pregovorima sa nadležnim tijelima Republike Bosne i Hercegovine radi sklapanja Sporazuma.

Izaslanstvo Republike Hrvatske tijekom pregovora izvršit će usporedbu podataka kojima raspolažu nadležna tijela Republike Hrvatske (Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstvo obrane, Hrvatski

zavod za mirovinsko osiguranje) s podacima nadležnih tijela iz Bosne i Hercegovine, kako bi se točno odredio broj osoba koje bi od dana stupanja na snagu Sporazuma mirovinska prava ostvarivale u Republici Bosni i Hercegovini.

Nadalje utvrdit će se postojanje eventualne razlike u pogledu prava, odnosno visine prava koja sukladno unutarnjim propisima o mirovinskim i invalidskim pravima stradalnika rata, te osobe ostvaruju u Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini

4. Republika Hrvatska preuzet će obvezu, ukoliko se utvrdi da je visina naknade koju po propisima Bosne i Hercegovine ostvaruju osobe obuhvaćene Sporazumom znatno niža od one koju su ostvarivale u Republici Hrvatskoj, isplate naknade razlike te visine do određenog iznosa, vodeći računa o troškovima života, prosječnim primanjima i ostalim elementima u Bosni i Hercegovini, a bitnim za utvrđivanje tog iznosa.

Za realizaciju ove obveze Republika Hrvatska posebnim zakonom osnovat će fond. Navedenim zakonom uredit će se osnivanje fonda, njegovo ustrojstvo i nadležnost, kao i uvjeti, postupak, visina te iznosi sredstava za isplatu te naknade.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Osobe na koje bi se odnosio Sporazum

Radi se o osobama - **stradalnicima rata** (državljanima Republike Hrvatske) koji su:

- u vrijeme stradanja bili pripadnici HVO-a i (uglavnom) stradali na teritoriju BiH, a

- naknadno su prevedeni u pripadnike HV (oružanih snaga RH); u izdanim potvrdama i rješenjima (uglavnom) se navodi da su stradali kao pripadnici specijalnih postrojbi, na južnom bojištu, u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

- stoga, prava na mirovinu i naknadu ostvaruju odnosno ostvarivali su po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 108/96 i 23/01) - ovaj Zakon prestao je važiti dana 7. studenog 2001. godine.

(Novi) Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 94/01) u prijelaznim i završnim odredbama propisuje obvezu prevođenja u roku od tri godine svih korisnika prava.

2. Postupak po kojem su te osobe postajale korisnici mirovinskih prava (obiteljske i invalidske mirovine) u Republici Hrvatskoj

Temeljem usmenog dogovora tadašnjeg Ministarstva obrane Republike Hrvatske i čelnika sustava skrbi iz Mostara (1995. i 1996. godine)

postupak priznavanja mirovinskih prava ovim osobama započinjao je u tadašnjim prvostupanjskim tijelima Federacije BiH, i to osobito u dva glavna središta (Orašje i Mostar) u kojima su se prikupljali i obrađivali predmeti, te nakon toga slali u Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

U Ministarstvu obrane Republike Hrvatske za daljnju obradu ovih predmeta bila je nadležna Uprava za skrb ovog Ministarstva.

U ovoj Upravi bila je organizirana posebna služba u kojoj su radili djelatnici od osobitog povjerenja.

Njihova zadaća bila je da nakon prethodnog pribavljanja domovnice i originalne potvrde o okolnostima stradavanja te donošenja prvostupanjskog rješenja o pravu na mirovinu, provedu sljedeće:

a) prevedu invalidski status utvrđen u BiH u status HRVI iz Domovinskog rata,

b) izdaju potvrdu o pripadnosti specijalnim postrojbama MORH-a

Ad a)

Postupak prevođenja invalidskog statusa utvrđenog u BiH u status HRVI iz Domovinskog rata uključivao je ocjenjivanje invalidnosti na tadašnjoj drugostupanjskoj liječničkoj komisiji te izradu drugostupanjskog rješenja.

Napominje se da se po donošenju drugostupanjskog rješenja predmeti nisu vraćali prvostupanjskom tijelu (tadašnja PJ Centar Zagreb), niti su ta rješenja dostavljana strankama (što svakako jesu povrede zakonskih propisa o dostavi i postupanju sa spisima, ali ne mijenjaju činjenicu da su određenom broju osoba čije se pitanje sada rješava faktično isplaćivane mirovine).

Ad b)

Drugi dio postupka koji je provodila ova Uprava ministarstva odnosio se na dopunu predmeta u kojem je ostajala liječnička dokumentacija i rješenje o statusu HRVI te se **predmet dopunjavao potvrdom o pripadnosti specijalnim postrojbama MORH-a** koju je izdavala personalna uprava MORH-a, plaći i činu, a od samih stradalnika tražila se radna knjižica ili se ista tek otvarala.

Potvrde o pripadnosti i visini mirovinske osnovice potpisivao je general bojnik Marinko Krešić.

Potvrde o okolnostima stradavanja potpisivao je general bojnik Ljubo Česić Rojs.

Skreće se pozornost da postoji veliki nesrazmjer u broju evidentiranih i izdanih potvrda o stradavanju Ministarstva obrane (2239) i predmeta evidentiranih u bazi podataka Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (4646), pa je stoga u tijeku dodatna usporedba i analiza baza podataka Ministarstva hrvatskih

branitelja iz Domovinskog rata i Ministarstva obrane. Ova će analiza biti dovršena do kraja tekuće godine.

Takav kompletiran predmet upućivan je **Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje** koji je putem svojih vještaka vršio ocjenu o radnoj sposobnosti i donosio rješenje o invalidskoj, odnosno obiteljskoj mirovini.

3. Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata je nakon njegovog ustrojavanja temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, prilikom preuzimanja predmeta od Ministarstva obrane, krajem 1999. godine preuzelo i predmete poginulih pripadnika HVO postrojbi i to: **5348 predmeta poginulih pripadnika HVO postrojbi i 4646 predmeta ratnih vojnih invalida.**

Odlukom ministra od 1. ožujka 2000. godine svi postupci u tijeku stavljeni su u mirovanje do utvrđivanja načina rješavanja ovog pitanja.

4. Radi sređivanja podataka i iznalaženja rješenja za navedene pripadnike HVO-a u rujnu 2002. osnovana je Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstva obrane, Ministarstva rada i socijalne skrbi, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Državnog odvjetništva i Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske.

5. Sukladno tome, uspoređene su baze podataka Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstva obrane i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, a potom je zatražena verifikacija popisa evidentiranih predmeta od svih šest kantona Federacije Bosne i Hercegovine, kao i pojedinačni ispisi svih stradalih pripadnika HVO postrojbi, kao i članova obitelji koji na osnovi smrti pripadnika HVO postrojbi ostvaruju prava u Federaciji.

6. Konačni rezultati su sljedeći:

a) Sva naprijed navedena tijela imaju jedinstvene podatke o ukupno **1810 osoba u kategoriji ratnih vojnih invalida (invalidske mirovine).**

b) Sva tijela imaju jedinstvene podatke o **ukupno 3709 predmeta poginulih pripadnika HVO-a (obiteljske mirovine).**

a) tablica br. 1. - **invalidske mirovine**

BAZA PODATAKA	BROJ RVI	BROJ PRONAĐENIH RVI S POPISA FEDERACIJE
POPIS FEDERACIJE BIH	2175	2175
POPIS HZMO	2058	2035
BROJ IZDATIH POTVRDA O STRADAVANJU MORH	2239	1925
POPIS MHBDR-A	4646	2122

BROJ EVIDENTIRANIH U SVIM BAZAMA	-	1810
---	---	-------------

b) tablica br. 2. - **obiteljske mirovine**

BAZA PODATAKA	BROJ POGINULIH	Broj pronađenih poginulih s popisa Federacije
POPIS FEDERACIJE BiH	4237	4237
POPIS HZMO	4335	3818
BROJ IZDATIH POTVRDA O STRADAVANJU MORH	4831	4108
POPIS POGINULIH U BAZI MHBDR-A	5348	4112
BROJ EVIDENTIRANIH U SVIM BAZAMA	-	3709

Korisnici obiteljske mirovine pripadnika HVO razvrstani **po srodstvu**

Srodstvo	Broj korisnika
Roditelji	2894
Udovice	1301
Udovci	4
Djeca	2772
UKUPNO	6971

Ad a) Broj **korisnika** invalidske mirovine pripadnika HVO-a, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, razvrstan po **grupama invalidnosti** :

Tablica br. 3

Stupanj invaliditeta	Broj korisnika mirovine
100% I grupa	224
100% II grupa	149
90% III grupa	182
80% IV grupa	369
70% V grupa	526
60% VI grupa	484
50% VII grupa	63
40% VIII grupa	19
30% IX grupa	9
20% X grupa	2
Nema utvrđen status HRVI	29
UKUPNO	2056

Broj zahtjeva za utvrđenje statusa HRVI, zaprimljen u Ministarstvu hrvatskih branitelja (ukupno 4646) razvrstan po grupama invalidnosti:

Tablica br. 4.

GRUPA INVALIDITETA	BROJ RVI EVIDENTANIH U MHBDR
100% I grupa	242
100% II grupa	204
90% III grupa	222
80% IV grupa	439
70% V grupa	766
60% VI grupa	851
50% VII grupa	527
40% VIII grupa	33
30% IX grupa	18
20% X grupa	5
Bez utvrđenog statusa RVI-	1339
UKUPNO	4646

7. Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ukupna godišnja izdvajanja za **invalidske i obiteljske mirovine** stradalih pripadnika HVO postrojbi iznose ukupno **423.718.650,00 kuna**.

8. Godišnja izdvajanja **samo za invalidnine** ukupno 166 HRVI 100% I grupe pripadnika HVO postrojbi koji se nalaze na isplati u Ministarstvu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iznose **7.619.200,8 kuna**, a prema procjeni Ministarstva kad bi se prihvatio prijedlog o isplati svih pripadnika HVO postrojbi s utvrđenim stupnjem invaliditeta od I do IV kategorije (neovisno o tome imaju li u ovom trenutku samo I stupanjsko ili II stupanjsko rješenje), prema sadašnjem stanju predmeta godišnja izdvajanja za ukupno 1107 HRVI za potrebe invalidnina iznosila bi ukupno **50.443.167,20 kuna**.

U prve četiri kategorije ukupno 631 RVI ima i II stupanjsko rješenje Ministarstva obrane o statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida i to;

100% I grupa ukupno 203 drugostupanjskih rješenja 11.474,70 - mjesečno = 2.239.364,10

100% II grupa ukupno 175 drugostupanjskih rješenja 2792,18-mjesečno = 488.631,59

90% III grupa ukupno 113 drugostupanjskih rješenja 2103,70- mjesečno = 237.718,1

80% IV grupa ukupno 140 drugostupanjskih rješenja 1568,21-mjesečno = 219.549,4

Mjesečna izdvajanja za ovako definiranu kategoriju ratnih vojnih invalida iznosila bi **3.275.263,19 kuna**, a godišnja ukupno **39.303.158,28 kuna**

